

JOLANTA KANCLERZ, SADŻIDE MURAT-BŁAŻEJEWSKA, EWELINA GOSZCZURNA

Instytut Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

MOŻLIWOŚCI TURYSTYCZNO-REKREACYJNEGO ZAGOSPODAROWANIA JEZIORA DORMOWSKIEGO I TERENÓW PRZYLEGLYCH

POSSIBILITIES OF RECREATION AND TOURISM DEVELOPMENT
OF THE DORMOWSKIE LAKE AND ADJACENT AREAS

Streszczenie. W pracy przedstawiono możliwości turystyczno-rekreacyjnego zagospodarowania Jeziora Dormowskiego i terenów do niego przyległych. Jezioro Dormowskie o powierzchni 24,15 ha jest położone w zlewni Strugi Dormowskiej w zachodniej części województwa wielkopolskiego (gmina Międzychód). Dla jeziora i zlewni bezpośredniej wykonano waloryzację i ocenę przyrodniczą (metodą bonitacji punktowej) na potrzeby turystyki i rekreacji. Ocena wykazała, że Jezioro Dormowskie jest atrakcyjnym turystycznie obiektem ze względu na urozmaiconą linię brzegową, dobry stan wód, obecność roślinności wodnej w strefie brzegowej i wyniesienie w postaci wyspy. W północno-zachodniej części jeziora zaplanowano dwa kąpieliska wraz z plażą trawiastą i wypożyczalnią sprzętu oraz kemping i pole namiotowe oddalone około 150 m od plaży. W północno-wschodniej części zaprojektowano wieżę widokową wraz z parkingiem i małą gastronomią, a na wyspie zaplanowano plażę trawiastą i miejsce pod ognisko wraz z ławkami i koszami na śmieci. Wokół jeziora zaplanowano trasę rowerową o długości 3,3 km.

Słowa kluczowe: Jezioro Dormowskie, waloryzacja, koncepcja zagospodarowania terenu

Wstęp

Turystyka i rekreacja stanowią ważną formę aktywności fizycznej oraz umysłowej, którą podejmuje się poza obowiązkami domowymi i zawodowymi. Turystyczne i rekreacyjne zagospodarowanie terenu ma na celu stworzenie warunków sprzyjających wypoczynkowi, wpływających pozytywnie na samopoczucie, odporność organizmu oraz zmniejszenie stresu (CHOIŃSKI i BORKOWSKI 2008).

Poddając teren analizie pod względem zagospodarowania, należy ocenić m.in. czynniki przyrodnicze, kulturowe, społeczne i infrastrukturalne. Zagospodarowanie związane z przystosowaniem przestrzeni na potrzeby ruchu turystycznego i rekreacyjnego obejmuje m.in. zapewnienie niezbędnych warunków mieszkalnych i sanitarnych dla turystów oraz stworzenie, obok istniejących obiektów, dodatkowych elementów wykorzystywanych w turystyce i rekreacji. Istotne jest również umożliwienie turystom dojazdu do miejsc przeznaczonych pod wykorzystanie turystyczne.

Celem niniejszej pracy było określenie możliwości dalszego turystyczno-rekreacyjnego zagospodarowania terenów położonych na Pojezierzu Wielkopolskim na przykładzie Jeziora Dormowskiego i terenów przyległych do niego. Wyniki badań terenowych oraz waloryzacji środowiska przyrodniczego i oceny przydatności terenu do wybranych form turystyki i rekreacji wskazują, że analizowany teren ma duży potencjał do wykorzystania.

Material i metody

W pracy wykorzystano dane pierwotne i wtórne. Pierwsza grupa to wyniki badań terenowych oraz wyniki waloryzacji obszaru badań, a dane wtórne (m.in. mapy, batymetrię jeziora) pozyskano z Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (RZGW) i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOS) w Poznaniu, z literatury przedmiotu oraz ze stron internetowych.

Granice zlewni całkowitej i bezpośredniej Jeziora Dormowskiego wyznaczono na podstawie Rastrowej Mapy Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:50 000, w układzie współrzędnych PUWG-92, z zasobów Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (KZGW). Charakterystykę fizjograficzną tego obszaru wykonano na podstawie mapy topograficznej w skali 1:10 000, mapy glebowo-rolniczej 1:100 000 i mapy hydrograficznej 1:50 000. Parametry morfometryczne jeziora obliczono na podstawie ortofotomapy w skali 1:10 000, mapy hydrograficznej w skali 1:50 000 oraz planów batymetrycznych jeziora zawartych w „Atlasie jezior Polski” (ATLAS... 1996).

Wizualizację rzeźby terenu i ekspozycji zboczy oraz obliczenie spadków terenu wykonano z użyciem Numerycznego Modelu Terenu (NMT) w postaci TIN o cięciu arkuszowym 1:10 000 i oprogramowaniu ArcGIS.

Waloryzację przyrodniczą terenu przyległego do jeziora wykonano na podstawie informacji zawartych na mapie hydrograficznej, topograficznej, w NMT oraz na ortofotomapach metodą bonitacji punktowej, również w programie ArcGIS. Oceniono atrakcyjność wizualną krajobrazu na podstawie czynników przyrodniczych (takich jak: rzeźba terenu, lasy i wody powierzchniowe) i przydatności terenu do wprowadzenia inwestycji turystycznych (analizując rzeźbę terenu, powierzchniową budowę, budowę geologiczną, zaleganie wód podziemnych, gleby, topoklimat i przyrodę ożywioną) (SOŁOWIEJ 1992, KOZUCHOWSKI 2005).

Oceniono czynniki w zlewni bezpośredniej jeziora, w kwadratach o boku 100 m, i każdemu kwadratowi, w zależności od oceny czynnika, przypisano odpowiednią liczbę punktów:

- 3 punkty – klasa I – tereny korzystne, atrakcyjne dla turystyki i rekreacji lub nie posiadające ograniczeń do wprowadzenia nowych inwestycji,
- 2 punkty – klasa II – tereny korzystne z ograniczeniami dla rozwoju turystyki i rekreacji lub z ograniczeniami dla wprowadzenia nowych inwestycji,
- 1 punkt – klasa III – tereny niekorzystne dla rozwoju turystyki i rekreacji lub niekorzystne do zabudowy.

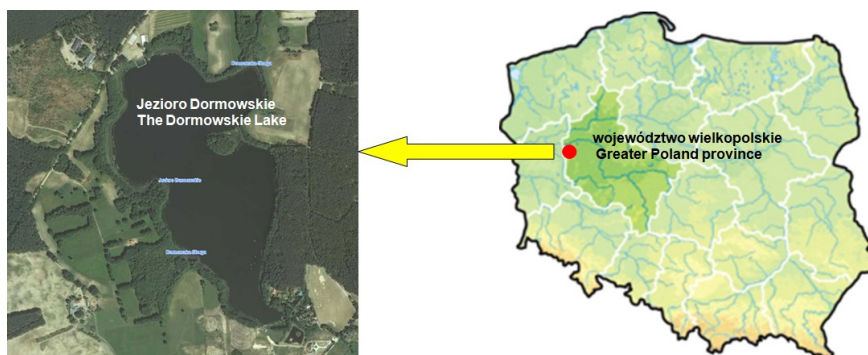
Końcowa ocena, zarówno atrakcyjności wizualnej krajobrazu (trzy czynniki), jak i przydatności terenu pod zabudowę (sześć czynników), polegała na zsumowaniu w obrębie kwadratów punktów przypisanych analizowanym czynnikom.

Dokonano także oceny przydatności strefy brzegowej jeziora na potrzeby plażowania oraz kąpiei, analizując takie elementy, jak: w przypadku plażowania – szerokość strefy brzegowej przydatnej do plażowania, szata roślinna, topoklimat oraz ukształtowanie strefy brzegowej, w przypadku kąpieliska lub miejsca do kąpiei – dostępność brzegu, utwory denne i obecność roślinności wodnej, szerokość dostępu do wody oraz jej jakość.

Inwentaryzacji jeziora i terenów przyległych do Jeziora Dormowskiego dokonano w październiku 2011 roku. Policzone i pomierzono pomosty i kładki wędkarskie, zidentyfikowano plaże, zmierzono szerokość strefy szuwarowej, zlokalizowano rowy dopływające do jeziora oraz ustalono sposoby użytkowania terenu przyległego do jeziora.

Wyniki

Jezioro Dormowskie (nazywane również Dormowskie Duże) znajduje w zlewni Strugi Dormowskiej, w południowej części gminy Międzychód w województwie wielkopolskim (rys. 1). Według podziału fizyczno-geograficznego jezioro jest położone w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego (315), w zasięgu makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5), w mezoregionie Pojezierze Poznańskie (315.51) (KONDRACKI 2009).

Rys. 1. Lokalizacja Jeziora Dormowskiego (według www.geoportal.gov.pl)

Fig. 1. Location of the Dormowskie Lake (according to www.geoportal.gov.pl)

Jezioro Dormowskie jest jeziorem przepływowym, zasilanym wodami rzeki Struga Dormowska. Rzeka dopływa do jeziora od strony południowej, a wypływa od strony północnej. Powierzchnia jeziora wynosi 26,2 ha przy średniej głębokości około 6,7 m, a maksymalnej – 12,7 m. Większa część strefy brzegowej jeziora jest porośnięta roślinnością szuwarową, która uniemożliwia dojście do lustra wody bądź podpinięcie do lądu od strony wody.

Użytkownikiem rybackim Jeziora Dormowskiego jest Polski Związek Wędkarski (PZW), Okręg w Gorzowie Wielkopolskim. Jezioro o numerze ewidencyjnym 428 jest zaliczane w typologii rybackiej do jezior typu leszczowego. Charakterystyczne dla tego typu gatunki ryb to leszcz, lin, krap, płoć, ukleja, wzdregą, szczupak, okoń, sandacz, jazgarz, węgorz, czasem sielawa lub stynka. PZW periodycznie dokonuje zarybienia jeziora, np. w 2009 roku zarybił je linem (100 kg krocza) oraz szczupakiem (55 kg narybku jesiennego). Ze względu na dużą ilość ryb w jeziorze obserwuje się nasilenie pobytu dziennego wędkarzy. Podczas jesiennej inwentaryzacji jeziora zidentyfikowano 10 kładek wędkarskich.

W latach 2007-2010 z częstotliwością raz w miesiącu pracownicy Instytutu Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu pobierali próbki wody z jeziora i rzeki zasilającej jezioro do analiz fizyczno-chemicznych. Małe stężenia tlenu rozpuszczonego oraz zwiększone wartości BZT₅, ChZT, azotu azotanowego i amonowego w rzece spowodowały, że stan jeziora był dobry (MURAT-BŁAŻEJEWSKA i SOJKA 2011). Czysta woda w jeziorze będzie dodatkowym atutem dla rozwoju turystyki i rekreacji.

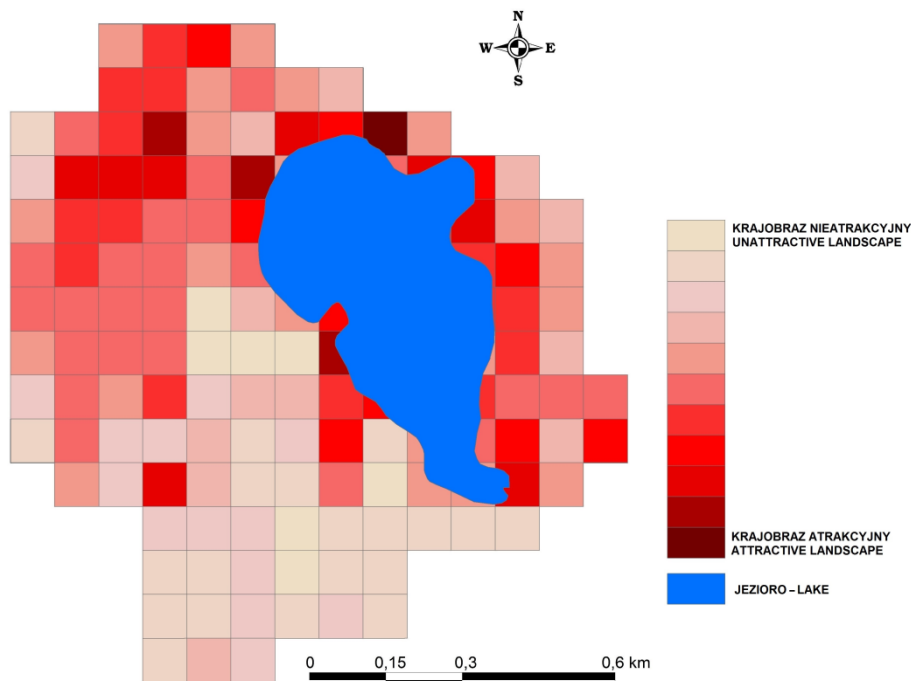
Na podstawie oceny atrakcyjności wizualnej krajobrazu w zlewni bezpośredniej wskazano tereny o największej i najmniejszej atrakcyjności (rys. 2). Ocenę wykonano na podstawie diagnozy trzech elementów środowiska: rzeźby terenu, obecności lasów oraz wód powierzchniowych.

Największą atrakcyjnością krajobrazu charakteryzują się tereny otaczające jezioro, znajdujące się blisko linii brzegowej, zwłaszcza miejsca dopływu i odpływu Strugi Dormowskiej oraz miejsce dopływu cieku odwadniającego okolice tereny po zachodniej stronie jeziora. Ciekawym pod względem rekreacyjno-turystycznym miejscem jest niewielki półwysp po zachodniej stronie jeziora. W północno-zachodniej części zlewni występują miejsca interesujące ze względu na obecność lasów porastających tereny o znacznych spadkach. Najmniej atrakcyjne są tereny w południowej części zlewni, gdzie występują głównie obszary rolnicze.

Warunki przyrodnicze obszaru zlewni bezpośredniej Jeziora Dormowskiego poddano waloryzacji kartograficznej i ocenie również pod kątem przydatności do wprowadzenia nowych inwestycji turystycznych. Przeanalizowano sześć komponentów środowiska: rzeźbę terenu, powierzchniową budowę geologiczną, wody podziemne, gleby, topoklimat i przyrodężywioną. Ocena poszczególnych komponentów pozwoliła na sumaryczną ocenę walorów środowiska w zakresie przydatności pod zabudowę (rys. 3).

Na podstawie dokonanej waloryzacji wskazano tereny o korzystnych i niekorzystnych warunkach do wprowadzenia nowych inwestycji.

Czynnikami, które ograniczają bądź uniemożliwiają przeznaczenie terenu pod zabudowę, są płytko zalegające wody podziemne na gruntach organicznych o słabej przepuszczalności. O ile w przypadku wód zalegających w przedziale od 1 do 2 m p.p.t. ograniczenie polega na wprowadzaniu budynków niepodpiwniczonych, to w przypadku

Rys. 2. Ocena atrakcyjności krajobrazu na terenie zlewni bezpośredniej Jeziora Dormowskiego

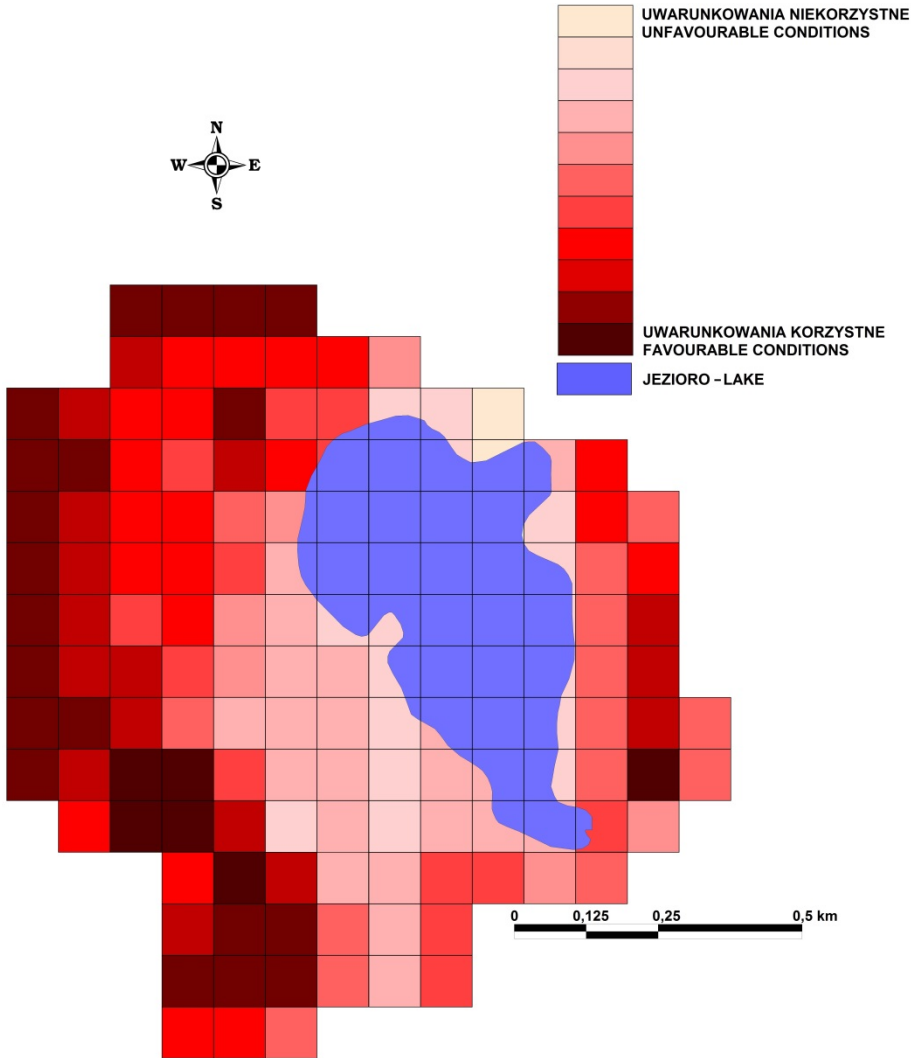
Fig. 2. Evaluation of attractiveness of the landscape in the immediate catchment area of the Dormowickie Lake

miejsc, gdzie wody zalegają do 1 m p.p.t., zalecane jest zaniechanie rozwoju zabudowy. Tereny podmokłe występują przy północnej stronie jeziora, u wypływu Strugi Dormowskiej, oraz po jego zachodniej stronie, wzdłuż cieką, który odprowadza wody z terenów przyległych. Na terenach tych nie należy wprowadzać nowych inwestycji turystycznych, np. domków letniskowych, placu pod pole namiotowe czy też boisk itp.

Tereny o najbardziej korzystnych cechach środowiskowych, gdzie wprowadzenie nowej zabudowy jest optymalne, to tereny na niewielkim wzniesieniu po wschodniej stronie jeziora, gdzie dodatkowo ekspozycja zbocza jest południowa. Występują tam gleby bardzo słabe – kompleksu żytniego bardzo słabego, a wody zalegają poniżej 1 m p.p.t., na gruntach o średniej przepuszczalności.

Tereny korzystne pod inwestycje znajdują się również po zachodniej stronie jeziora przy granicy zlewni. Charakteryzują się one zaleganiem wody podziemnej 2 m p.p.t. i głębiej, na gruntach średnio przepuszczalnych. Jedyne ograniczenie wprowadzania nowych inwestycji stanowi występowanie w tym rejonie lasów.

Wykonano również analizę przydatności rekreacyjnej Jeziora Dormowskiego do dwóch celów – plażowania i kąpeli (DEJA 2011). Analiza wykazała, że z 13 wydzielonych odcinków tylko pięć jest przydatnych bez zastrzeżeń do plażowania (rys. 4),

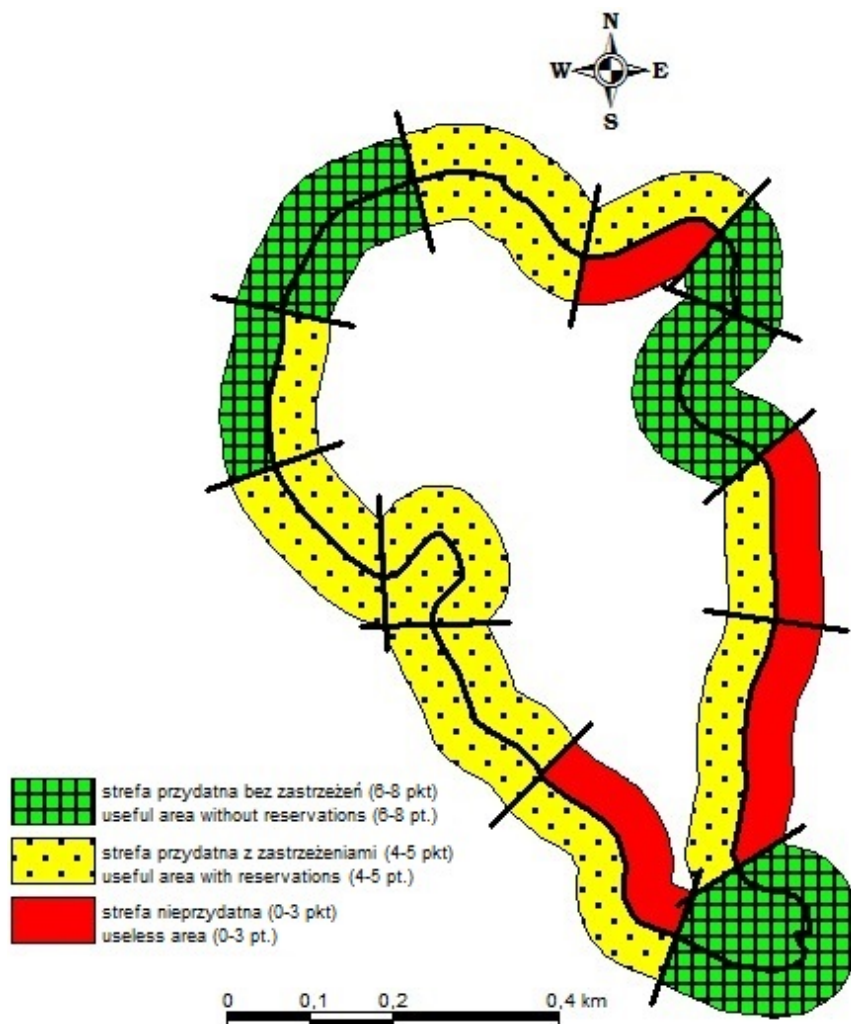

Rys. 3. Ocena przydatności terenu zlewni bezpośredniej Jeziora Dormowskiego do zainwestowania

Fig. 3. Evaluation of usefulness of the immediate catchment area of the Dormowskie Lake for investment

ozn. występuje tam duża szerokość strefy przydatnej do plażowania, brak roślinności w strefie brzegowej, względnie niskie spadki terenu i dobre nasłonecznienie.

Pozostałe odcinki strefy brzegowej jeziora są słabo lub zupełnie nieprzydatne do plażowania. Jest to związane z występowaniem tam terenów podmokłych, zespołów leśnych, terenów o spadkach powyżej 25° bądź terenów o szerokości strefy przydatnej do plażowania poniżej 5 m. Takie tereny występują w południowo-wschodniej części jeziora.

Rys. 4. Ocena przydatności strefy brzegowej Jeziora Dormowskiego do plażowania
 Fig. 4. Evaluation of usefulness of the coast of the Dormowskie Lake for the sunbathing

Ocena przydatności jeziora do kąpeli wykazała, że tylko cztery odcinki były przydatne bez zastrzeżeń, natomiast dwa – nieprzydatne. Wynika to z tego, że strefa brzegowa jeziora charakteryzuje się niewielką dostępnością od strony wody z powodu roślinności szuwarowej. Tereny przydatne do plażowania i jednocześnie do kąpeli znajdują się po północnej stronie jeziora, w miejscu istniejącej już plaży trawiastej ogrodzonej przez właściciela ośrodka jeździecko-wypoczynkowego, a także w południowej części jeziora, w miejscu dopływu Strugi Dormowskiej. Również północno-wschodnia część jeziora ma dogodne warunki do plażowania i kąpeli.

Powyższe analizy wskazują na możliwości dalszego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego Jeziora Dormowskiego i terenów przyległych do niego. Zagospodarowanie terenów przyległych obejmowałoby cztery obszary – centra, powiązane między sobą siecią dróg dla rowerzystów i pieszych (rys. 5).

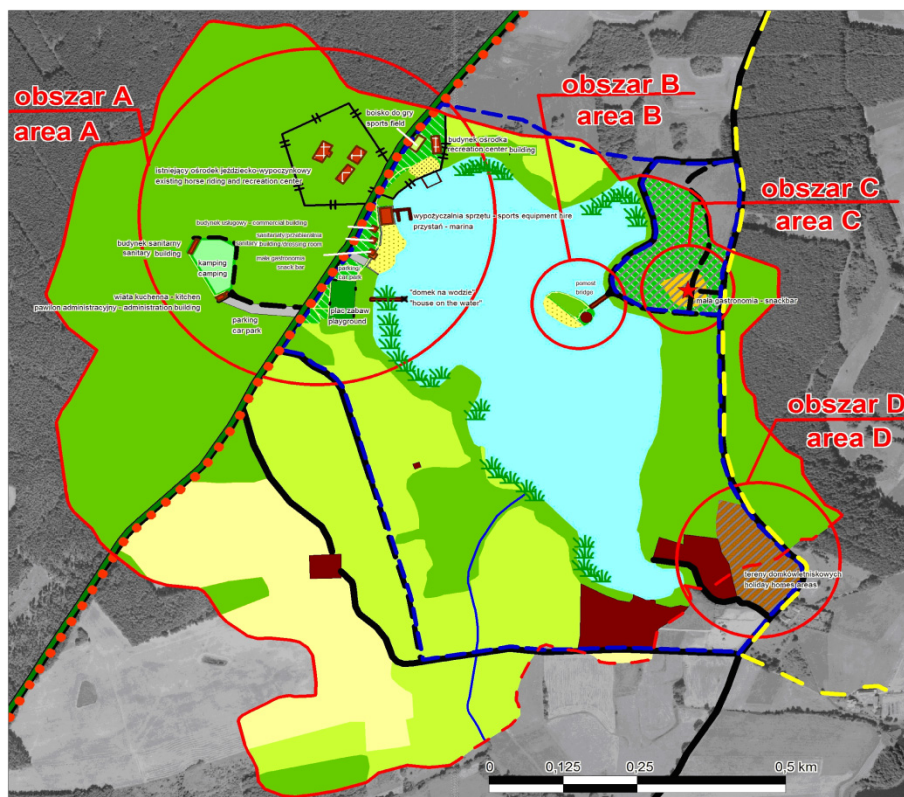
W **obszarze A** (o powierzchni około 60 tys. m²), w północno-zachodniej stronie jeziora, jest ośrodek wypoczynkowy. Przy linii brzegowej jeziora znajduje się plaża trawiasta o powierzchni 900 m² z pomostem i kąpieliskiem oraz budynek (stajnia) wraz z wybiegiem dla koni. Przewiduje się poprawę atrakcyjności tego terenu poprzez dodanie przebieralni, sanitariatów i boiska do siatkówki plażowej.

Ponadto w obszarze A zaprojektowano drugie kąpielisko wraz z plażą trawiastą o powierzchni 3,5 tys. m². Według ZWOLIŃSKIEGO (1992) do obliczeń naturalnej chłonności turystyczno-rekreacyjnej strefy brzegowej należy przyjąć 20 m² powierzchni plaży trawiastej przypadającej na jedną osobę. Wskazana plaża będzie w stanie pomieścić 175 plażowiczów. W wyniku oceny przydatności strefy brzegowej teren ten określono jako przydatny bez zastrzeżeń do plażowania oraz przydatny z zastrzeżeniami do kąpieli. Wynika to z obecności roślinności szuwarowej w tej części zbiornika, dlatego wykonanie plaży wymagać będzie wycięcia istniejącej roślinności wodnej. Plaża ta zostanie oddzielona od klinu zieleni murkiem betonowym (o szerokości 30 cm i wysokości 1 m). W pobliżu plaży przewidziano wypożyczalnię sprzętu wodnego i sportowego o powierzchni zabudowy około 600 m². Znajdować się tam może również budynek małej gastronomii o powierzchni zabudowy 100 m², który będzie posiadał dodatkowo drewniany taras z widokiem na plażę i jezioro. Na plaży będą się znajdować przebieralnie oraz sanitariaty, a przy plaży – parking (450 m²) na blisko 35 samochodów. Obok kąpieliska zaplanowano przystań do cumowania sprzętu wodnego (kajaków, rowerów wodnych, łodzi itp.).

W odległości 300 m od plaży wyznaczono miejsce na pole namiotowe i kemping o powierzchni 5 tys. m² wraz z parkingiem o powierzchni 2,5 tys. m². Wybór ten jest umotywowany atrakcyjnością przyrodniczą terenu wynikającą z otaczającego go zwartego kompleksu leśnego. Według oceny atrakcyjności terenu pod zagospodarowanie turystyczne kwalifikuje się on jako teren korzystny pod zabudowę. Charakteryzuje się także dodatkowo dobrą dostępnością komunikacyjną: dojazd umożliwi projektowana droga utwardzona łącząca się z istniejącą drogą gruntową.

W odległości około 50 m na południe od plaży zaplanowano boisko (z placem zabaw) przeznaczone zarówno dla dorosłych, jak i najmłodszych uczestników rekreacji. Teren ten posiadałby wymiary 45 × 75 m. Można by z niego dojść 50-metrowym pomostem drewnianym (o szerokości 5 m) do „domku na wodzie”, czyli drewnianej altany na palach. Przygotowanie terenu pod plac zabaw i boisko wymagałoby jednak wycięcia niektórych drzew, a budowa pomostu – usunięcia roślinności szuwarowej.

Obszar B (o powierzchni około 5 tys. m²) obejmuje teren wyspy znajdującej się w północno-wschodniej części jeziora. Zagospodarowanie wyspy będzie polegać na stworzeniu dostępu do niej poprzez wycięcie drzew (około 12 szt.), krzewów oraz roślinności szuwarowej i wykonaniu kładki łączącej wyspę z lądem. Kładka miałaby wymiary 6 × 40 m. Na terenie wyspy, w zachodniej jej części, przewiduje się zlokalizowanie plaży trawiastej o powierzchni 1,5 tys. m² oraz wyznaczenie miejsca pod ognisko wraz z ławkami i koszami na śmieci. Resztę terenu zadrzewionego pozostawia się w stanie niezmienionym.

LEGENDA - LEGEND

Obiekty istniejące - Existing objects

Użytkowanie terenu - Land use

- tereny lasów - forest areas
- tereny łąk - meadow areas
- tereny rolnicze (orne) - agricultural areas
- wody - water areas
- roślinność wodna i szuwarowa - water and wetland vegetation
- cieki - waterways
- plaża - beach
- tereny zabudowy mieszkaniowej - residential areas
- obiekty architektoniczne - buildings
- tereny ośrodka jeździecko-wypoczynkowego - horse riding and recreation center areas

Komunikacja - Communication

- droga gminna - municipal road

Turystyka i rekreacja - Tourism and recreation

- ścieżka rowerowa - bicycle path
- ścieżka piesza - footpath
- ścieżka konna - riding path

Informacje ogólne - General information

- granice obszaru objętego opracowaniem - study area
- grunty wymagające zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze - land requiring consent to divert the destination for non-agricultural purposes

Obiekty projektowane - Projected objects

- tereny zieleni urządzonej - cultivated green areas
- obiekty architektoniczne - buildings
- drewniany taras - patio
- pole namiotowe - campsite
- tereny domków letniskowych - holiday homes areas
- betonowy mur oporowy - concrete retaining wall
- ścieżka rowerowa - bicycle path
- droga projektowana - projected road
- droga utwardzona - hard-surfaced road
- parking - car park
- plaża - beach
- drewniany pomost - wooden bridge
- teren pod ognisko - campfire area
- obiekt sportowy - sports facility
- plac zabaw - kids playground
- pole piknikowe - picnic area
- punkt widokowy - view-point

Rys. 5. Koncepcja zagospodarowania Jeziora Dormowskiego i terenów przyległych
Fig. 5. Concept of development of the Dormowskie Lake and adjacent areas

W **obszarze C** (o powierzchni około 3,5 tys. m²), w północno-wschodniej części zlewni, na terenie najwyższego wzniesienia (około 87 m n.p.m.), nazywanego przez mieszkańców Szwedzką Górą, planuje się budowę wieży widokowej. Może to być drewniana wieża o wysokości 25 m posiadająca dwa podesty: pierwszy na wysokości 10 m, a drugi – stanowiący taras widokowy wyposażony w lunety – na wysokości 20 m, o powierzchni 10 × 10 m. Wieża ma być osłonięta dachem czterospadowym, krytym gontem drewnianym. Powierzchnia zabudowy ma wynosić 11 × 11 m. Przy obiekcie przewiduje się parking i małą gastronomię o charakterze sezonowym – użytkowaną w okresie letnim. Punkt widokowy ma stanowić doskonałe miejsce do obserwacji Jeziora Dormowskiego oraz terenów okolicznych charakteryzujących się dużą lesistością.

W **obszarze D** (o powierzchni około 20 tys. m²), w południowo-wschodniej części zlewni, blisko dopływu Strugi Dormowskiej do jeziora, przewiduje się tereny pod lokalizację domków letniskowych. Diagnoza tego terenu wykazała, że posiada on korzystne warunki do wprowadzenia nowych inwestycji, jest blisko obszarów zabudowanych, które wyposażone są w sieć wodociągową i energetyczną. Zabudowa letniskowa o powierzchni około 19,55 tys. m² przylegałaby bezpośrednio do ściany lasu. Teren domków letniskowych powinien być wyposażony w boisko, piaskownice, huśtawki, kawiarenkę, miejsca na ognisko oraz grill.

Wokół jeziora zaproponowano trasę rowerową o długości 3,3 km, która stanowiłaby istotny element zagospodarowania turystycznego. Planowana trasa umożliwi wykorzystanie istniejących szlaków komunikacyjnych znajdujących się na obszarze zlewni, tzn. dróg gminnych o nawierzchni gruntowej, które byłyby poszerzone o pas dla rowerzystów. Zaproponowana trasa rowerowa miałaby przebiegać przez tereny o bardzo dobrych walorach przyrodniczych – wzdłuż lasów, terenów podmokłych oraz niewielkich „wąwozów”. Przecinałaby Strugę Dormowską powyżej i poniżej jeziora oraz niewielki ciek odwadniający tereny przyległe.

Wnioski

1. Przeprowadzona waloryzacja środowiska przyrodniczego i ocena przydatności terenu do wybranych form turystyki i rekreacji wskazują, że obszar zlewni bezpośredniej Jeziora Dormowskiego ma duży potencjał turystyczno-rekreacyjny.

2. Przydatność turystyczno-rekreacyjną mogą zwiększyć zaproponowane w pracy nowe plaże, pole namiotowe i kempingowe, zagospodarowanie wyspy, a także ścieżki rowerowe wokół jeziora.

3. Proponuje się połączyć wyspę o powierzchni 5 tys. m² z lądem kładką i część tej wyspy zagospodarować jako plażę trawiastą z ławkami i koszami na śmieci.

Literatura

- ATLAS jezior Polski. T. 1. 1996. Red. J. Jańczak. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.
CHOIŃSKI A., BORKOWSKI G., 2008. Wody powierzchniowe. W: Uwarunkowania i plany rozwoju turystyki. Red. Z. Młynarczyk, A. Zajadacz. T. 1. Przyrodnicze zasoby turystyczne i metody ich oceny. Wyd. Nauk. UAM, Poznań: 35-57.

Kanclerz J., Murat-Błażejewska S., Goszczurna E., 2014. Możliwości turystyczno-rekreacyjnego zagospodarowania Jeziora Dormowskiego i terenów przyległych. *Nauka Przyr. Technol.* 8, 4, #47.

- DEJA W., 2011. Przydatność rekreacyjna strefy brzegowej jezior Polski. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.
- KONDRACKI J., 2009. Geografia regionalna Polski. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.
- KOZUCHOWSKI K., 2005. Walory w turystyce i rekreacji. Kurpisz, Poznań.
- MURAT-BŁAŻEJEWSKA S., SOJKA M., 2011. Ocena struktury ichtiofauny oraz stanu hydromorfologicznego i fizykochemicznego rzeki w aspekcie dobrego stanu ekologicznego. *Nauka Przyr. Technol.* 5, 5, #90.
- SOŁOWIEJ D., 1992. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wyd. Nauk. UAM, Poznań.
- ZWOLIŃSKI A., 1992. Ocena walorów turystyczno-rekreacyjnych sztucznych zbiorników wodnych (na przykładzie zbiorników nizinnych). Instytut Turystyki, Warszawa.

POSSIBILITIES OF RECREATION AND TOURISM DEVELOPMENT OF THE DORMOWSKIE LAKE AND ADJACENT AREAS

Summary. The paper presents the propose of new recreation and touristic spatial development of the Dormowskie Lake and surrounding areas. The Dormowskie Lake with an area of 24.15 ha is located in the Struga Dormowska stream catchment in the western part of Wielkopolska (municipality of Międzychód). Valorization and evaluation of natural conditions (with grading points method) of the lake and its catchment were done for touristic and recreation purposes. The evaluation has shown that the Dormowskie Lake is an attractive tourist object as it shown a varied shoreline, good quality of water, has aquatic vegetation in the coastal zone, as well as an elevation in a form of islands. In the north-west part of the lake two beaches are planned together with grassy beach, rental points of sport equipment and a camping site. A view-tower, parking lot and small catering are proposed for the north-east part of the lake. Moreover, on the existing island grassy beach, a camp-fire spot is suggested. Bicycle lane of 3.3 km length is planned around the lake.

Key words: Dormowskie Lake, valorization, concept of land development

Adres do korespondencji – Corresponding address:

Jolanta Kanclerz, Instytut Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, ul. Piątkowska 94, 60-649 Poznań, Poland, e-mail: jkanclerz@up.poznan.pl

Zaakceptowano do opublikowania – Accepted for publication:

18.06.2014

Do cytowania – For citation:

Kanclerz J., Murat-Błażejewska S., Goszczurna E., 2014. Możliwości turystyczno-rekreacyjnego zagospodarowania Jeziora Dormowskiego i terenów przyległych. *Nauka Przyr. Technol.* 8, 4, #47.